

نورلۇق يۇرتى

ئۆزكەڭ اوجاقلارنىڭ ئاسراڧقارى آياسى مجموعه در

جلد : 2 — 22

آغستوس 1928
اونيدىنجى سنه

صاى : 8 — 202

تورکیاته بوده نس و وامبهری کی علملر ویرهون
مجارلر، علمک بوساحه سنده رقیبلری اولان روس، آلمان
وفینلردن کبری قالمق ایچون شعورلی برطرزده
یارینک عالمی ییتشدرمکه مشغولدرلر. طانیدیم
مجار آرقداشلرم آراسنده بردانه سی سنه لردنبری
تورک اسم حاصلرینی طویلامقله، دیکری آقاده میدن
آلدینی تعلیمات دائره سنده مونقول لسانی تدقیقه،
اوجنچی سی تورک اداتلرینی آراشدیرمقله مشغولدر.
دردنچی سی آوروپاده کی دارالفنونلرله کتبخانه لری
دولاشارق ایران فیلولوژی سنده تفرده چالیشمقده در.
(تورک استیلا دورینه متعلق دیپلوماتیکایه مدخ)
عنوانلی اثری یازان دوقنور فکته ته لایوش ده مشهور
مؤرخ قارا چونی دن قالان بوشلنی دولدیرمه نامزد
کنج بر عالمدر. دوقنور فکته ته لایوش سپهریاده
اسارتده ایکن تورک ضابطلردن اوکره ندیکی تورکجه سنی
آقاده میدن کوردیکی تشویق ویاردم سایه سنده فرمانلرک
چا پراشیق اسلوبی آکلیه جق درجه ده ترقی ایتدیرمش
ومساعی سنی معین بر ساحه یه تثبیت ایدرک فائده لی بر اثر
وجوده کتیر مشدر. معارف مستشاری و خزینه اوراق
مدیری دوقنور چانق ده ژو طلبه سنک اثرینه یازینی
مقدمه ده زیرده کی خصوصاتی ذکر ایتمکده در:

«تورک عرقه منسوب خلقلردن بولغار، خزر،
په چه نهک، قون، عثمانلی تورک الخ... لرینک مجارلرک حیات
وطالعه یابدینی عظیم تأثیر آنجق خرسیاناق و بلکده ده
آلمانلرک یابدینی تأثیرله مقایسه ایدیله بیلیر. طونه
حوالی سنده کی وطنی استیلادن اول باشلایان بو تأثیر
تاریخجه مضبوط دورلرده عصرلرجه دوام ایتدکدن
صوکره عثمانلی تورک لری ایله وقوع بولان تماسله
نهایت بولیور. عثمانلی تورک لری قارشلی عصرلرجه
سوره ن آغیر مجادله، غربی مدافعه نک ناک کورو وظیفه سی
مجارلرک آوروپاده کی بیک سنه لک حیاتنک مادی
ومعنوی قوتلرینک مهم بر قسمی باغلی بولوندیردی.

یکن عصرده ترقی به یوز طوتان مجار علمنک
تورکیه نک تاریخ شعبه سنده چالیشماغه کندینی
بورجلی بیلمه سنی یوقاریده کی اسباب آجیق

ایضاح ایدر. اویژه کتیف تدقیقاته مساعد
زمان کچر کچمز و تورک تاریخنک علمی تدقیق باشلار
باشلاماز تورک تاریخچیلرک باباسی هانم رپورغشتال
یاسنده امپراطور و قرالک خزینه اورانجیسی، جور
متصرفی که یوئی آتالی بولیور. اونک قسما
تورکجه یازیلان اثری بوکون بیله اهمیتنی محافظه
ایتکده در. که یوئی نک اکسیک بر اقدینی اثرک
اکمالی مجار آقاده میسی اوستنه آلدی. و تورکجه
وثائق طویلا بهرق ترجمه ایتک ایچون معین اشخاصی
توظیف ایتدی. 10 - 15 سنه لک حاضر ایتدن
سکره 1863 ده تورک - مجار دورینه عائد تاریخی
وثائق سیلادی آرون اسملی پروتستان باباسی ترجمه
ایدرک نشره باشلادی و اون سنه ظرفنده طوقوز
جلده انتشار ایتدی. ناج کورو شلی اعدادی معلی
کوری یوزه فله قاراجون ایمره اسملی قانولیک باباسی
(نشری، طورسون، سعدالدین، کمال پاشازاده،
سلیمان، لطفی پاشا، فردی، جلال زاده مصطفی،
سنان چاووش، کاتب محمد، قوجه بک، اولیاچلی،
ابراهیم پیچوی، کاتب چای، نعمی) نک مجارلر
متعلق قسملرینی بش جلد ایچنده طویلا دیلر. طبیب
وله لیچ آتال دفترلری ترجمه ایدرک 1886 -
1890 ده معلوما تچه زنکین ایکی قالین جلد نشر
ایتدی. قاراجون ایمره نک 1911 ده (راقوتسی
نک مهاجرتنه متعلق تورک یازیلری) عنوانلی
اثری مجار آقاده میسی طرفندن نشر ایدلدی. قولو
شوار دارالفونی، اورال - آلتای لسانی مدرسی
بالیث غابور 1870 ده بودا شته ده ترجمه واسطلریله
بعض وثائق نشر ایتدی. سنت ایشتوان جمعی
قاراجون ایمره نک (1533 - 1789 آراسنده کی
تورک مجار خزینه اوراق 1914) عنوانلی کتایله
(اکری به عائد تورک وثیقه سی 1913) عنوانلی
تدقیقی نشر صورتیه آقاده میتک غایه سنه معاونته
بولوندی الخ»

اثرک صاحبی دوقنور فکته ته لایوش ده مقدمه
قسمنده زیرده کیلری قید ایتمکده در:

« عمومی تورک (دیپلوماتیکا) سنک یاراتیاماسی استقبالك وظیفه سیدر . بو وظیفه یی باشارمانك امكانی باشده تورک اوراق تاریخچه سنک واداری خصوصانه متعلق قیدلرک طائفا سنه باغلی ، طامی تورک وئائتنگ و دولایسیله بونلری محافظه ایدن آرخیولرک طالعيله علاقه داردر .

تورکجه یازیلان اوراق تاریخچه نك اك مهم واک قیمتی قسمی بوکونکی تورکیه طوبراغنده بواندینی ایچون تورکیه نك آرخیو مسئله سی تورک دیپلوما تیقای نقطه نظرندن فوق العاده اهمیتی حائزدر . تورکیه ده کی خزینه اوراق مکرراً آقینلره معروض قالدی . عثمانلی دولتنگ مرکزی بناسی اولان باب عالی یالکز صوک ایکی یوز سنه ظرفنده (1168 ، 1223 ، 1241 ، 1254 ، 1295 ، 1329 سنه لرنده) آتی دفعه یاندى . بورایه قونان قیود عتیقه دفترسزلك و قیدسزلك یوزندن یانغین فلاکتلرندن ماعدا آبروجه رطوبتنگده تخریبانه معروض قالدی . بو اهمال ولاقیدینك اسبابی تورک مؤرخلرینك صوک زمانه قدرخزینه اوراقك منابع تاریخچه اولدیفنی تقدیر ایتمه لرندن واداره آداملرینك محتویاتی کندیلرنجه ده مجهول موادی کرک اجنبیلره وکرک کندی وطنداشیرینه قارشى بویوک قیصقانچلقه قیالی بولوندرمالرنده آرامق لازمدر . تورک خزینه اوراقك ایلك زیارتجیسی دکاسه بیله بوکونه قدر اصوله موافق یکانه مدقی اولان مرحوم قاراچون ایمره صلاحیتدار تورک محافلنگ نظر دقتی آرخیوایشنه توجیه ایتدیکی ایچون شایان تقدیردر . قاراچون بحار معارف نظارتنگ تسبی وجهله 1907 دن 1911 سنه سنه قدر استانبول خزینه اوراقنده چاپلشدی . اوزمانکی تورک اداری محافلی فعالیتنی اعتمادسزلق حتی شبهه ایله قارشیلادقلری ایچون بویوک مشکلات چکدی . نهایت مساعی غایه لری حقنده علاقه او یاندر اراق اعتمادقازاندى و بیجم اولومنه قدر راحت چاپلشاییلدى . قاراچونك فعالیتنی یالکز اسمی ایله انتشار ایدهن اثرلره باقارق تقدیرکافی دکلدر . او اثرلرینك کوستردیکندن فضلا خدمتار ایفا ایتدی . خزینه اوراقنده کی موادك محتویاتی حقنده علم دنیاسنك علاقه سنی او یاندریدی . تورکیه ده تاریخ تدقیقاتنگ جانلناماسی وعصریله شمه سی خصوصنده تأثری اولدی . تورکیه حکومتی قاراچونك کوستردیکی فعالیت دولایسیله خزینه اوراقنده کی موادك ترتیب وتصیفنه باشلاندى .

محاربه و استانبولك اشغالی اثناسنده بو ترتیب وتصیف ایشی سکتیه اوغرادى ایسه ده جمهوریت حکومتی زماننده یکیدن باشلاندى . اولیه امید ایدیورز که شمدی اسکینندن ده شمولی برطرزده چاپلشیلور . تنظیم اولنان مواد هنوز انتشار ایتدیکندن محتویات و قیمتی حقنده شمیدیلک بر فکر یوروتهمیز . مجموعه لرله مستقل بروشورلره کوریلن پارچه لره باقارق بولنان موادك فرونولوژی اعتباریله اون بشنجی عصر اوائلنه ، یعنی استانبولك فتحندن اولکی زمانره قدر اوزادیفنی تثبیت ایده بیلیز .

اون آلتنجی عصر دن اعتباراً عضوی بر کل تشکیل یدن مواد بولنیورکه مذکور مواده عمومی عثمانلی - تورک دیپلوماتیکاسنی تأسیسی بلکه ممکن اوله جقدر . تورکیه خارجنده محافظه اولنان وئائق چوق فاصله لی اولدیفندن آنجق بعض دورلره بعض حوالی به متعلق قیود عتیقه نك خصوصیتلرینی تعینه خادم اوله بیلیرلر . باقان حکومتلرینك بعض قولله کسبو نلری ده زیاده یکی دورلره عائد و مملکت تاریخى ایله علاقه دار موادی احتوا ایتکده در . صوفیه ده کی قیود عتیقه دن 1683 حربنه عائد کلیتی وئائق ژان غرزه غورزفسکی 1914 ده بر کتاب حالنده نشر ایتدی . بوسنه خزینه اوراقنده کی تورک مواده داتر آلمانجه (بوسنه هر سکه علم مجموعه سنده) و Glasnihi 1911-1912-1916 سنه لرینه عائد نسخه لرنده معلومات واردر . راکوزه ده کی خزینه اوراقده کلیتی قیمتی تورک قیود عتیقه سی بولندینی سولینور . بوراده کی موادك ناپولیون حربلری زماننده ویانه به کورتوریلن قسمی صوک زمانده یوغوسلاویانك ملکیتنه کچمشدر .

مجارستانده اداری خصوصاتده قوللانیلان دفترلره داخل اولدینی حالده بر بچق عصرلق تورک استیلادورندن قالان قیود عتیقه اوچ - درت بیک پارچه یی تجاوز ایتمه مکده در . بو کوچوک صافی قیود عتیقه نك تدقیقندن آکلاشیلان تورک اداری حیاتنده کی قرطاسیه جیلک چوق ترقی ایتش اولدیفنه نظراً نسبتسزقالیر . تورک لرک مجارستاندن چکیلیرکن بعض اوراق برابرلرنده کنیرمش اولملری محتملدر . فقط بویوک قسمی بوراده قالمش وزمانله بوراده محو اولمشدر .

ویانه دولت آرخیونده کی سیاسی اوراق مجارستانده قالمش اولان مدیت و اقتصاد تاریخیه علاقه دار وئائق اتمام واکمال ایتکده در . و هر ایکسی زمان اعتباریله اون آلتنجی واون یدنجی عصرلره

تلخیص، بویروانو، دفتر، استدعا، قاضی حکمی، وقفنامه، فقطالح (نه وقیود عتیقه نك اسلوبه دائر تفصیلات موجوددر. آبروجه یكری بر بارجه فرمان، مکتوب، وثیقه نك فوطوغرافلری، مطبوع حرفلره قوپیه لری و مجارجه ترجمه لری ایضاحاتله غایت نفیس بر طرزده طبع ایدلشددر.

تورک تاریخی و تورک لسانی کبی ملی علملرک تدقیق خصوصنده هرملتك ایلر وسنده بولتی بزم ایچون بر شرف مسئله سیدر. ولایتلرده محکمه و اوقافک آئنده بولان قیود عتیقه مرکز طویلانارق علمی اصوللره تصنیف ایدله لی در. توز طویراق آراسنده رابط کوشه لرده هرکون، هر ساعت چورویه رك عواولان سجلات ماضیده کی تورک حیاتک آینه سیدر. بوللره مراجعت ایتمه دن تورک مدنیت تاریخی یازمق کوچ، بلکه ده امکانشدر. آنقرده قله آئنده کی بدستان بر قاچ یوز بیک لیرالق همنله دولت آوخیونه قلب اولونه بیلیر. اسکی کتبخانه لرك وقفه لیرنی طویلایان اوقاف آرخیو بناسی ایشنی بنه ملیدر.

عائددرلر. دیپلوماتیقا نقطه نظرندن وندیکده دولت خزینه اوراقی فوق العاده قیمتلی موادی احتوا ایتمکده در. Turcica قولله کسبون یوز عدد قرون وسطییه و اوچ بیک متجاوز یکی دورلره عائد قیود عتیقه بی احتوا ایتمکده و سیاسی رابطه لرك بلا فاصله اوچ عصرلق تکاملنی اراشه ایلهمکده در.

شمال و غرب ملک لرنده کی خزینه اوراقده آنجق داغنیق صورتده تورک قیود عتیقه سنه تصادف اولتمقده در. تورکیه ده قیود عتیقه نك تدقیق شیمه دلیک امکانش و آوروپاده کی عثمانی تورک دوربیه عائد تورکیه آثار هر نوع یازی و قیود عتیقه تیپلرنی احتوا ایتمکدن تورک دیپلوماتیقا سیله اوغراشمق ایستین مدقق کندینه آنجق دار هدف لرتعین ایده بیلیر. الخ. اترك پاله توغرافیا قسمنده کاغذ، فرمانلرک خارسی تقسیمی ایله یازی و یازینک واسطه لری، یازینک سوسله نغسی، قیصالنمه سی، مهرله مه، وثائق دوروله سنه دائر ایضاحات وارددر. دیپلوماتیقا به متعلق قسمنده وثائق تعریفی، جنسلری (نامه، برات

